

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії

Білоцерківського НАУ

Ректор, академік НААН

А.С.Даниленко

2020р

**ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ**

**для вступників на освітньо-професійну програму підготовки фахівців
освітнього ступеня «Бакалавр»
за спеціальністю 081 Право**

Біла Церква - 2020

ВСТУП

Вступне випробування зі спеціальності 081 «Право» проводиться з метою перевірки фахових знань та вмінь щодо: а) теоретичного підґрунтя правосвідомості, правового світогляду та правового мислення; б) володіння загальними положеннями основних галузей права; в) перевірки навичок абітурієнта правильно давати правову оцінку соціально значущим фактам, політичним подіям та процесам, грамотно формулювати власні переконання щодо проявів правового нігілізму, використовувати свій світоглядний потенціал для прийняття юридично значущих рішень.

Фахове вступне випробування – це комплексне кваліфікаційне випробування, мета якого полягає у перевірці знань та практичних навичок абітурієнтів з дисциплін, що відносяться до циклу фундаментальних та професійно-орієнтованих, а саме: Теорія держави і права, Конституційне право, Цивільне право, Сімейне право, Адміністративне право, Кримінальне право, Трудове право, Фінансове право.

Під час підготовки до фахового вступного випробування абітурієнтам пропонується ознайомитися з основними питаннями, що складають зміст екзаменаційних білетів і повинні бути вивчені вступниками. Для вивчення питань наведена література. Обов'язковим є ознайомлення з одним із джерел для кожного питання. Разом із тим рекомендується ознайомитися з декількома джерела ми, щоб створити уявлення про різні варіанти змісту питання.

Тестові завдання для вступу на навчання за освітньою програмою 081 «Право» освітнього ступеня «Бакалавр» складається з 25 запитань із комплексу фахових дисциплін, представлених запитаннями, що потребують обрання однієї або кількох відповідей із запропонованого набору варіантів, вибору відповідності або їхньої послідовності.

Оцінювання знань вступників на вступних випробуваннях здійснюється за шкалою від 100 до 200 балів. За правильне розв'язання одного питання вступник може отримати 4 бали. Відсутність відповіді або неправильна відповідь оцінюється в 0 балів. Мінімальна кількість балів для подальшої участі у конкурсному відборі повинна складати 100 балів. Час виконання тестових завдань становить 60 хвилин.

**Перелік питань, що виносяться на фахове вступне
випробування:
Теорія держави і права**

1. Поняття та ознаки права.
2. Поняття та ознаки держави.
3. Право і держава: аспекти співвідношення.
4. Загальна характеристика Конституції України 1996 р.
5. Поняття та структура суб'єктивного права.
6. Політична система суспільства: поняття, основні функції та елементи.
7. Поняття та класифікація функцій держави.
8. Поняття та елементи форми держави.
9. Поняття та види форми правління.
10. Поняття та види форм державного устрою.
11. Поняття та структура державного апарату України.
12. Принципи організації та функціонування апарату держави.
13. Класифікація конституційних прав громадян України.
14. Принципи права та їх характеристика.
15. Поняття та види функцій права.
16. Характеристика спеціально-юридичних функцій права.
17. Види та структура норм права.
18. Поняття та класифікація юридичних фактів.
19. Правопорушення: поняття, ознаки та види.
20. Склад правопорушень.
21. Поняття та ознаки та види юридичної відповідальності.
22. Поняття та елементи правового статусу особи.
23. Поняття правої системи та характеристика її структурних елементів.

Конституційне право

1. Поняття і предмет конституційного права України як галузі права.
2. Конституційно-правові норми та конституційно-правові відносини: поняття та особливості.

3. Декларація про державний суверенітет України та Акт проголошення незалежності України як джерела конституційного права.
4. Суб'єкти конституційно-правових відносин.
5. Структура Конституції України 1996 р., її загальна характеристика.
6. Поняття та зміст конституційного ладу.
7. Поняття «суверенітет» та особливості його конституційно-правового впровадження.
8. Конституційне закріплення форми державного устрою в Україні.
9. Конституційні характеристики політичного режиму в Україні.
10. Сутність правової держави. Ознаки правової держави в Україні та їх закріплення в Конституції.
11. Принцип розподілу влади як основа функціонування державної влади.
12. Конституційні основи діяльності об'єднань громадян України.
13. Основи мовної і культурної політики в Україні.
14. Поняття конституційних прав і свобод як основи правового статусу людини і громадянина.
15. Основні принципи правового статусу людини і громадянина та їх закріплення в Конституції України.
16. Міжнародно-правові стандарти прав людини. Загальна декларація прав людини /1948/, міжнародні пакти про права людини.
17. Класифікація конституційних прав і свобод та її критерії.
18. Конституційні обов'язки людини і громадянина.
19. Правовий статус іноземців та осіб без громадянства. Правовий статус біженців.
20. Конституційні засади обмеження прав і свобод людини і громадянина.
21. Поняття громадянства. Принципи громадянства та їх закріплення в Конституції. Умови набуття громадянства та поновлення в громадянстві. Відмова в прийомі в громадянство. Закон «Про громадянство» в редакції від 18.01.2001 р.
22. Поняття та соціально-політичні функції виборів. Виборче право та виборчі системи.
23. Виборча система в Україні. Принципи виборчого права та їх закріплення в Конституції. Поняття виборчого процесу. Стадії виборчого процесу.

24. Поняття та соціальні функції референдуму. Процедура ініціювання та проголошення всеукраїнського та місцевого референдумів.
25. Представницька влада в Україні. Її структурно-функціональний аналіз.
26. Організаційно-правові форми та методи роботи Верховної Ради. Робота за спеціальними процедурами.
27. Відповідальність та гарантії діяльності вищого органу законодавчої гілки влади.
28. Уповноважений Верховної Ради з прав людини: компетенція та порядок роботи.
29. Вибори Президента та його конституційно-правовий статус.
30. Особливості відповідальності Президента України за чинним законодавством. Процесуальні особливості здійснення імпічменту.
31. Поняття та зміст виконавчої влади. Система органів виконавчої влади.
32. Формування Кабінету Міністрів, його конституційно-правовий статус та компетенція.
33. Конституційно-правовий статус місцевих державних адміністрацій.
34. Форми державного устрою. Адміністративний розподіл території України: структурні одиниці та їх політико-правовий статус
35. Поняття, природа та сутність місцевого самоврядування. Основні системи місцевого самоврядування.
36. Правовий статус та організація діяльності представницьких органів місцевого самоврядування.
37. Статус, повноваження та гарантії діяльності депутатів місцевих рад.
38. Роль судової влади та особливості судової реформи в Україні.
39. Політико-правовий статус та організація роботи Вищої Ради Юстиції.
40. Громадський контроль та правоохоронні органи в Україні.

Цивільне право

1. Поняття цивільного права як галузі права, науки та навчальної дисципліни. Предмет і метод цивільно-правового регулювання.
2. Функції і принципи цивільного права.
3. Система цивільного права України. Відмежування цивільного права від інших галузей права.

4. Поняття та види джерел цивільного права. Значення судової практики для розвитку цивільного права. Місце міжнародних договорів України в системі джерел цивільного права.
5. Поняття і класифікація цивільних правовідносин. Елементи цивільного правовідношення.
6. Правоздатність фізичної особи. Заборона на заняття певними видами діяльності.
7. Суб'єктивне цивільне право та суб'єктивний цивільний обов'язок: поняття й структура.
8. Дієздатність фізичної особи: поняття та ступені дієздатності.
9. Обмеження дієздатності фізичної особи й визнання її недієздатною: підстави, порядок, правові наслідки.
10. Визнання фізичної особи безвісно відсутньою і оголошення її померлою: підстави й правові наслідки. Наслідки повернення особи, визнаною безвісно відсутньою й оголошеною померлою.
11. Поняття юридичної особи. Ознаки юридичної особи, зовнішні форми їх прояву.
12. Правоздатність і дієздатність юридичної особи. Ліцензування окремих видів господарської діяльності.
13. Органи управління юридичної особи, їх повноваження.
14. Порядок створення юридичної особи. Місце знаходження юридичної особи.
15. Припинення юридичної особи: поняття, способи, їх характеристика.
16. Відокремлені підрозділи юридичної особи, особливості їх статусу. Дочірні підприємства.
17. Класифікація юридичних осіб.
18. Правосуб'єктність держави Україна в цивільних правовідносинах.
19. Участь держави Україна в цивільно-правовому обороті. Відповіальність держави за своїми зобов'язаннями.
20. Поняття, види і класифікація об'єктів цивільних прав.
21. Поняття речі як об'єкту цивільних правовідносин. Класифікація речей і її правове значення.
22. Поняття та класифікація підстав виникнення, зміни і припинення цивільних правовідносин.

23. Поняття й класифікація правочинів. Умови дійсності правочинів.
24. Недійсні правочини. Наслідки визнання правочину недійсним.
25. Поняття і суб'екти представництва. Виникнення і види представництва.
26. Поняття і принципи здійснення цивільних прав і виконання обов'язків. Межі здійснення цивільних прав. Поняття зловживання правом.
27. Захист цивільних прав: поняття, форми і способи захисту. Самозахист цивільних прав та міри оперативної дії на порушника.
28. Поняття і особливості цивільно-правової відповідальності. Види цивільно-правової відповідальності, їх класифікація.
29. Підстава цивільно-правової відповідальності. Склад цивільного правопорушення.
30. Збитки: поняття, види. Обчислення збитків. Співвідношення збитків з неустойкою.
31. Компенсація моральної шкоди в цивільному праві.
32. Поняття строків та термінів в цивільному праві. Види і класифікація строків. Порядок обчислення строків (термінів) в цивільному праві.
33. Поняття й значення строку позовної давності. Початок перебігу строку позовної давності. Загальний та спеціальні строки позовної давності. Вимоги, на які строк позовної давності не розповсюджується.
34. Припинення, переривання і відновлення позовної давності.
35. Поняття і зміст права власності. Ризик випадкової загибелі речі, тягар власності. Межі здійснення права власності.
36. Підстави виникнення права власності.
37. Підстави припинення права власності.
38. Інші речові права (сервітут, емфітевзис, суперфіцій).
39. Система форм власності та її значення. Зміст права власності: поняття, співвідношення правомочностей.
40. Цивільно-правові способи захисту права власності: поняття, види. Способи захисту права власності, їх класифікація.

41. Віндикація майна. Особливості витребування майна у незаконного добросовісного набувача. Розрахунки при витребуванні майна з незаконного володіння.
42. Негаторний позов. Позов про визнання права власності.
43. Поняття спадкування. Відкриття спадщини: підстави, місце, час.
44. Спадкування за законом. Черги спадкування. Спадкування за заповітом. Легат, покладання, спадковий сервітут.
45. Прийняття спадщини та відмова від спадщини. Оформлення спадкових прав. Спадковий договір.
46. Особисті немайнові права: поняття, види. Особисте немайнове правовідношення.
47. Поняття і ознаки зобов'язання. Зобов'язальне правовідношення. Суб'єкти зобов'язання. Заміна осіб в зобов'язанні (уступка вимоги і переведення боргу).
48. Припинення зобов'язання: підстави і наслідки.
49. Поняття і зміст цивільно-правового договору.
50. Укладання цивільно-правового договору, стадії укладання. Зміна і розірвання цивільно-правового договору: підстави і наслідки.

Сімейне право

1. Поняття сімейного права. Предмет та метод сімейного права. Основні принципи сімейного права.
2. Джерела сімейного права. Загальна характеристика сімейного кодексу України від 10 січня 2002 р.
3. Поняття та ознаки сімейних правовідносин.
4. Види сімейних правовідносин.
5. Підстави виникнення, зміни та припинення сімейних правовідносин.
6. Здійснення сімейних прав та виконання сімейних обов'язків.
7. Позовна давність на вимоги, що випливають із шлюбних та сімейних відносин.
8. Поняття шлюбу, правова природа шлюбу.
9. Умови укладення шлюбу: позитивні умови укладення шлюбу; негативні умови укладення шлюбу.
10. Порядок вступу до шлюбу. Державна реєстрація шлюбу.

11. Поняття недійсності шлюбу. Момент, з якого шлюб вважається недійсним.
12. Підстави визнання шлюбу недійсним. Порядок визнання шлюбу недійсним. Правові наслідки визнання шлюбу недійсним.
13. Поняття припинення шлюбу. Підстави і порядок припинення шлюбу.
14. Припинення шлюбу шляхом розірвання. Розірвання шлюбу в судовому порядку. Розірвання через державні органи РАЦСу. Правові наслідки розірвання шлюбу.
15. Режим окремого проживання подружжя.
16. Поняття особистих немайнових прав і обов'язків подружжя.
17. Види особистих немайнових відносин подружжя.
18. Характеристика майнових відносин подружжя.
19. Види права власності подружжя на майно
20. Правовий режим майна, що є особистою приватною власністю чоловіка, дружини.
21. Правовий режим та склад спільного майна подружжя. Поділ спільного майна подружжя. Договірний режим майна подружжя.
22. Поняття та зміст шлюбного договору.
23. Визнання походження дитини від батьків, які перебувають у шлюбі між собою.
24. Визнання походження дитини від батьків, які не перебувають у шлюбі між собою.
25. Оспорювання батьківства і материнства.
26. Поняття та види особистих немайнових прав дитини.
27. Порядок та підстави позбавлення батьківських прав.
28. Відібрання дитини від батьків без позбавлення батьківських прав.
29. Права дітей і батьків на майно.
30. Обов'язок батьків утримувати дітей та його виконання.
31. Порядок стягнення та сплати аліментів. Обставини, які враховуються судом при визначенні розміру аліментів. Мінімальний розмір аліментів.
32. Поняття усиновлення (удочеріння). Особи, які можуть бути усиновлені.
33. Порядок проведення усиновлення. Особи, які можуть бути усиновителями.
34. Переважне право на усиновлення. Правові наслідки усиновлення.

35. Поняття опіки і піклування над неповнолітніми. Порядок встановлення опіки і піклування.
36. Поняття патронату. Підстави виникнення та припинення патронату над дітьми. Договір про патронат.
37. Правове регулювання сімейних відносин за участю іноземців та осіб без громадянства.

Адміністративне право

1. Поняття, предмет і метод адміністративного права.
2. Система адміністративного права.
3. Поняття адміністративної правоздатності та дієздатності.
4. Форми державного управління.
5. Способи забезпечення законності в державному управлінні.
6. Склад адміністративного правопорушення.
7. Види стягнень за адміністративні правопорушення.
8. Адміністративні стягнення, які застосовуються до неповнолітніх.
9. Учасники провадження у справах про адміністративні правопорушення.
10. Протокол про адміністративне правопорушення, зміст і вимоги.
11. Постанова по справі про адміністративні правопорушення, зміст і вимоги.
12. Державний контроль в управлінні АПК.
13. Комплектування Збройних Сил України.
14. Поліція України, законодавча основа діяльності поліції.
15. Правовий статус Національного банку України, його керівні органи.
16. Способи забезпечення провадження у справах про адміністративні правопорушення.
17. Зміст, основні напрямки державної політики у галузі охорони здоров'я.
18. Сроки адміністративного затримання.
19. Поняття державного управління у сфері навколошнього природного середовища.
20. Види адміністративно-правових режимів.

Трудове право

1. Поняття і система трудового права. Функції трудового права. Предмет трудового права.
2. Загальна характеристика джерел трудового права. Конституція України – основне джерело трудового права.
3. Основні принципи трудового права та їх реалізація і нормах трудового права.
4. Поняття і класифікації суб'єктів трудового права.
5. Поняття колективного договору, його сторони. Зміст колективного договору.
6. Порядок укладення колективного договору. Строки укладення колективного договору та його чинність. Контроль за виконанням колективного договору, відповідальність за його порушення.
7. Поняття трудового договору і його значення. Сторони трудового договору.
8. Зміст трудового договору. Контракт як особлива форма трудового договору.
9. Випробування при прийнятті на роботу і його юридичне вивчення.
10. Трудова книжка і порядок її ведення.
11. Formи й строки трудового договору.
12. Поняття і види переведень на іншу роботу. Переведення на іншу роботу в ініціативи власника без згоди працівника. Переміщення на інше робоче місце.
13. Зміна істотних умов праці.
14. Класифікація підстав припинення трудового договору.
15. Розірвання трудового договору з ініціативи працівника.
16. Розірвання трудового договору в разі скорочення штатів.
17. Розірвання трудового договору за порушення трудової дисципліни.
18. Класифікація підстав розірвання трудового договору з ініціативи власника.
Додаткові підстави розірвання трудового договору з ініціативи власника.
19. Порядок оформлення звільнення та проведення розрахунків при звільненні.
Вихідна допомога.
20. Поняття робочого часу за трудовим правом і його види. Скорочений і неповний робочий час, їх відмінність.
21. Режим робочого часу і порядок його встановлення.
22. Облік робочого часу і його види. Надурочні роботи.

23. Поняття і види часу відпочинку за трудовим правом.
24. Щорічні відпустки та їх види. Право на щорічну відпустку і порядок її надання.
25. Поняття заробітної плати й методи її правового регулювання. Тарифна система оплати праці та її елементи.
26. Поняття норм праці, їх впровадження, заміна й перегляд.
27. Система оплати праці. Гарантійні виплати та їх види. Компенсаційні виплати та їх види.
28. Поняття, зміст і методи забезпечення дисципліни праці.
29. Правове регулювання внутрішнього трудового розпорядку.
30. Заохочення за успіхи в роботі.
31. Дисциплінарна відповідальність, її види. Дисциплінарні стягнення, підстави та порядок їх застосування.
32. Поняття матеріальної відповідальності працівників за шкоду, заподіяну підприємству, установі, організації, її відмінність від цивільно-правової майнової відповідальності.
33. Підстави та умови матеріальної відповідальності працівників за шкоду, заподіяну підприємству.
34. Види матеріальної відповідальності працівників. Визначення розміру шкоди і порядок її покриття.
35. Матеріальна відповідальність власників підприємств або уповноважених ним органів у трудових правовідносинах.
36. Організаційно-правові форми забезпечення охорони праці. Особливості охорони праці жінок і неповнолітніх.
37. Поняття і види трудових спорів.
38. Загальна характеристика порядку розгляду індивідуальних трудових спорів. Комісії з трудових спорів, їх організація, компетенція, порядок роботи.
39. Розгляд трудових спорів у судах і його особливості.
40. Страйк як засіб розв'язання колективного трудового спору.

«Фінансове право»

1. Фінансово-правові відносини, їх структура і особливості.

2. Фінансово-правові норми, їх структура і види.
3. Поняття і система фінансового права.
4. Методи і джерела фінансового права.
5. Фінансово-правові акти та їх різновиди.
6. Поняття і види фінансового контролю.
7. Правове положення і функції державних органів, які здійснюють фінансовий контроль в Україні.
8. Поняття, зміст і особливості бюджетно-правових відносин.
9. Бюджетний устрій України та бюджетна система.
10. Зміст актів про бюджет.
11. Поняття і зміст бюджетного процесу.
12. Порядок складання проекту бюджету, бюджетна резолюція.
13. Звітність про виконання бюджету, її види.
14. Податкова система України: поняття, принципи і структура.
15. Елементи податку як юридичної категорії
16. Правовий статус, функції і контрольні повноваження Національного банку України. Правове положення та функції комерційних банків.
17. Види банківських операцій.
18. Правові засади безготівкового грошового обігу.
19. Правовий статус Міністерства фінансів України.
20. Правові основи регулювання грошової системи України.
21. Класифікація державного боргу.
22. Правове регулювання і класифікація державного кредиту.
23. Зовнішня і внутрішня валютна політика України.

Приклад тестових завдань

- 1. Найвищим судовим органом у системі судів загальної юрисдикції є:**
а) Верховний Суд України; б) Конституційний Суд України;
в) Вищий арбітражний суд України; г) Міністерство юстиції України.
- 2. Президент України (за Конституцією) є:**
а) главою держави; б) главою виконавчої влади; в) главою держави і главою виконавчої влади.
- 3. Кабінет Міністрів України складає повноваження перед :**

а) новообраним Прем'єр-міністром України; б) новообраною Верховною Радою України;
в) новообраним Президентом України.

4. Хто очолює виконавчий комітет відповідної місцевої ради і головує на її засіданнях?

- а) голова районної, обласної ради б) сільський, селищний, міський голова
в) секретар сільської, селищної, міської ради г) секретар районної, обласної ради.

5. Не дозволяється проведення всеукраїнського референдуму з питань:

- а) податків; б) бюджету; в) амністії; г) з усіх зазначених питань

6. Позовна давність, встановлена законом, може бути:

- а) скорочена за домовленістю сторін б) збільшена за домовленістю сторін
в) законодавством не визначено

7. Визначте, що входить до складу спадщини:

- а) право на аліменти б) право на нерухомість
в) право на участь у товариствах г) право на відшкодування шкоди завданої каліцтвом.

8. Зобов'язання має виконуватися належним чином відповідно до:

- а) господарського законодавства України
б) умов договору та вимог Цивільного кодексу України, інших актів цивільного законодавства, а за відсутності таких умов та вимог – відповідно до звичаїв ділового обороту або інших вимог, що звичайно ставляться
в) лише відповідно до звичаїв ділового обороту
г) відповідно до приписів органів державної виконавчої влади

9. Договір купівлі-продажу – це договір про:

- а) сплатну передачу майна у володіння б) сплатну передачу майна у власність
в) безоплатну передачу майна у власність г) сплатну передачу майна у користування

10. Визначте, що не є об'єктом цивільних прав:

- а) підприємства б) тварини в) речі г) фізичні особи д) послуги е) інформація